

ĐÁP ÁN ĐỀ THI CUỐI HỌC KÌ 2 – ĐỀ 1

MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 11

BỘ SÁCH: KẾT NỐI TRI THỨC

Thời gian làm bài: 90 phút

BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM

Đáp án

Phần I. ĐỌC HIỂU

Câu 1 (1 điểm)

Câu 1: Cảm hứng chủ đạo của văn bản Bụi quý là gì?

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản và rút ra nội dung chính

Từ đó suy ra cảm hứng chủ đạo

Lời giải chi tiết:

Cảm hứng chủ đạo: Cảm thương, trân trọng khát vọng cháy bỏng về hạnh phúc con người

Câu 2 (1 điểm)

Câu 2: Văn bản Bụi quý sử dụng chủ yếu những điểm nhìn trần thuật nào?

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản

Nhớ lại kiến thức về điểm nhìn trần thuật

Lời giải chi tiết:

Văn bản sử dụng

- Điểm nhìn thời gian

- Điểm nhìn bên trong

Câu 3 (1 điểm)

Câu 3: Nhận xét nghệ thuật kể chuyện, tác dụng của chúng trong đoạn văn sau:

Anh hồi hộp mãi cho đến lúc trông thấy mờ mờ một lớp mặt vàng lấp lánh trên ngăn gỗ. Đến lúc có đủ mặt để đánh được một thoi vàng thì đã mất nhiều thời gian lắm

Phương pháp giải:

Đọc kỹ đoạn văn

Chú ý cách sử dụng từ láy và các chi tiết tiêu biểu

Lời giải chi tiết:

Kết hợp kể, tả, từ điểm nhìn bên ngoài (của người kể chuyện) khiến đoạn văn trở nên hàm súc, giàu sức gợi:

- Diễn tả khát vọng, cảm xúc đặc biệt thường trực trong tâm hồn nhân vật Samet (hồi hộp mãi); thái độ cẩn trọng, sự kiên trì, nhẫn nại đến vô cùng của Samet trong suốt quá trình gom mặt vàng li ti
- Gợi được cả thời gian dài Samet dành để gom mặt vàng, để có được bông hồng vàng

Câu 4 (1.5 điểm)

Câu 4: Theo em, đoạn nào trong văn bản đọc toát lên “phong cách lãng mạn cao thượng với bút pháp phóng khoáng và tuôn tràn đầy lòng cảm thương, trân trọng những khát vọng cháy bỏng về hạnh phúc con người” của Paustovsky? Hãy phân tích đôi nét về nghệ thuật của đoạn ấy.

Phương pháp giải:

Đọc kỹ văn bản để chỉ ra được đoạn văn đề bài nhắc đến

Chú ý các biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong đoạn để phân tích tác dụng

Lời giải chi tiết:

* Đoạn văn bản đọc

- Đó là ông thợ bạc đứng tuổi đã đánh từ thoi vàng ra một bông hồng rất tinh xảo. Cùng trên một cành, ngay bên cạnh bông hoa, ông ta đánh thêm một nụ hồng bé và nhọn... lật cái gói xám bần và lổ ra bỗng hồng vàng bọc trong một cái nơ nhàu nát màu xanh Lúc đó vào cuối thu. Màn đêm rung động vì gió và vì

những đốm lửa nhấp nháy...niềm cay đắng hiện trên mặt anh còn tuyệt đẹp nữa là khác. “Cuộc sống không cho người ta cái gì thì cái chết cho người ta cái ấy”.

* Về nghệ thuật: tương phản đối lập của bút pháp lãng mạn.

+ Hình ảnh đẹp: nụ hồng bé; bông hồng rất mực tinh xảo; đốm lửa nhấp nháy

+ Tương phản: hiện thực nghèo nàn (cái gói xám bẩn; cái nơ nhàu nát; cái nơ nhàu nát >< với hình ảnh lung linh (nụ hồng bé; bông hồng rất mực tinh xảo...)

+ Hình ảnh đẹp thể hiện trân trọng những khát vọng cháy bỏng về hạnh phúc con người; hiện thực nghèo nàn thể hiện lòng cảm thương.

Câu 5 (1.5 điểm)

Câu 5: Paustovsky nói về điều gì, về ai? Ông muốn gửi gắm điều gì tới người đọc trong đoạn cuối của văn bản?

Phương pháp giải:

Dựa vào phần phân tích ở trên

Đọc kỹ đoạn cuối văn bản

Lời giải chi tiết:

- Nói về những người nghệ sĩ nghèo nhưng trân trọng, cái đẹp, yêu cái đẹp say đắm. Họ sẵn sàng hy sinh một điều gì đó ở bản thân để bòn dãi những tinh túy ở hiện thực biến chúng thành một hợp kim tạo những giá trị bất tử cho đời.

- Paustovsky qua thiên truyện này còn muốn ngầm ví công việc sáng tạo của mỗi nhà văn giống như quá trình chế tác một bông hồng vàng, phải lọc đi biết bao nhiêu cát bụi mới thành được một chút gì đẹp để dâng tặng cho đời.

II. VIẾT (4đ)

Câu 1 (1 điểm)

a. Đoạn văn bản viết về vấn đề gì?
b. Những vấn đề đoạn ngữ liệu đề cập tới có thể hiện ở văn bản đọc Bụi quý không? Thể hiện như thế nào?

Phương pháp giải:

a. Đọc kỹ văn bản

b. Chú ý những vấn đề đoạn ngữ liệu đề cập tới

Lời giải chi tiết:

a. Sứ mệnh của nhà văn: hướng đến giá trị nhân đạo (nhà văn phải kiếm tìm những hạt ngọc ẩn giấu trong cuộc đời; biết trình bày tư tưởng nhân đạo một cách nghệ thuật).

b. Thể hiện: Ngữ liệu đã kết nối với Bụi quý một cách hoàn hảo. Với Bụi quý, nhà văn Paustovsky đã hoàn thành sứ mệnh của mình một cách vinh quang nhất + Paustovsky đã viết về tình yêu, sự khát khao hạnh phúc của con người bằng sự hân hoan, với niềm tin về nhân văn mãnh liệt (qua hình tượng bông hồng vàng và quá trình làm nên nó).

+ Paustovsky đã trình bày tư tưởng nhân đạo một cách nghệ thuật qua áng văn lãng mạn, phóng khoáng, qua ngôn từ lấp lánh sắc màu của cảm xúc...

Câu 2 (3 điểm)

Câu 2: Viết bài luận: Hãy bàn luận về một giá trị mà em cho là đặc sắc của truyện Bụi quý (Paustovsky) (3đ)

Phương pháp giải:

Dựa vào kiến thức và kỹ năng đã học để thực hiện bài văn

Lời giải chi tiết:

Hãy bàn luận về một giá trị mà em cho là đặc sắc của truyện Bụi quý (Paustovsky)		
Phần chính	Điểm	Nội dung cụ thể
Mở bài	0,25	- Giới thiệu tác giả tác phẩm - Giới thiệu luận đề, vai trò của luận đề với tác phẩm
Thân bài	2,0	- Tóm tắt tác phẩm (ngắn gọn) - Hệ thống luận điểm làm sáng tỏ luận đề +Luận điểm 1 (lí lẽ + dẫn chứng) +Luận điểm 2 (lí lẽ+ dẫn chứng)

		<p>Lưu ý: HS có thể chọn một vấn đề cụ thể có thể nghị luận về toàn tác phẩm</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nội dung, nghệ thuật, bức thông điệp - Nhân vật Jean Samet/ Nghệ thuật kể truyện/ Hình tượng bông hồng vàng, sứ mệnh nhà văn...
Kết bài	0,25	- Tác động của văn bản văn học tới tình cảm, cách nhìn và đánh giá con người, cuộc sống
Yêu cầu khác	0,5	<ul style="list-style-type: none"> - Bài viết thể hiện rõ đặc trưng thể loại (nghị luận) - Thể hiện rõ nhận thức cá nhân - Dẫn chứng tiêu biểu, ngắn gọn, phù hợp với lí lẽ, ý kiến